

Sygn. akt VIII Gz 298/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie :

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

SR del. Anna Górnik (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Skarb Państwa -Starosta (...)

przeciwko (...) spółce jawnej w P.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie zawarte w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 10 listopada 2015r., sygn. akt XI GC 1065/15

postanawia:

I. oddalić zażalenie;

II. zasądzić od powoda Skarbu Państwa -Starosty (...) na rzecz pozwanego (...) spółki jawnej w P. kwotę 150 (stu pięćdziesięciu) złotych tytułem kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym.

SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO P. Baranowska SSR del. A. Górnik

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił powództwo wniesione przez „(...)I.” spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w L. przeciwko (...) spółce jawnej w P., w punkcie II zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.417 złotych tytułem kosztów procesu.

Od powyższego wyroku powódka wniosła apelację zaskarżając go w całości.

Pozwana wniosła odpowiedź na apelację wnosząc o jej oddalenie w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy zawiesił postępowanie i podjął ponownie z udziałem po stronie powodowej Skarbu Państwa – Starosty (...). Powód Skarb Państwa Starosta (...) cofnął apelację co do punktu I wyroku i podtrzymał zażalenie na koszty wskazując, iż nie podejmował czynności w sprawie, nie miał żadnego wpływu na decyzje procesowe poprzednika i winien znaleźć zastosowanie art. 102 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

W sprawie niesporne jest, iż strona powodowa przegrała proces przed Sądem I instancji w całości a w skutek częściowego cofnięcia apelacji orzeczenie w tym zakresie jest prawomocne. Konsekwencją orzeczenia przez Sąd co do meritum żądania jest także orzeczenie o kosztach procesu. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na poniesione przez pozwanego koszty złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika – 2400 zł, zgodnie z §6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania następcy prawnego powoda kosztami procesu powstałymi w postępowaniu przed Sądem I instancji. Przepis art. 102 k.p.c. stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu i nie podlega wykładni rozszerzającej. Wskazuje się przy tym na „szczególnie uzasadnione okoliczności”, które mogą być podstawą takiej decyzji Sądu. Okoliczności te badane są w oparciu o całokształt sprawy. Zmiana orzeczenia, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana przez Sąd I instancji ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (post. SN z 15.6.2011 r., V CZ 23/11, L.).

W przedmiotowej sprawie należy mieć na uwadze, iż Sąd Rejonowy orzekając o kosztach procesu, nie mógł rozważać zastosowania w zakresie wskazanym w zażaleniu normy art. 102 k.p.c. albowiem Skarb Państwa - Starosta (...) stał się stroną procesu po wydaniu wyroku. Okoliczności te podlegają więc ocenie dopiero na obecnym etapie postępowania.

Jak już wyżej wskazano, zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w oparciu o całokształt okoliczności, a więc zarówno w kontekście faktów związanych z samym procesem, jak i okoliczności zewnętrznych, dotyczących np. stanu majątkowego strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, L.). W orzecznictwie wskazuje się przykładowe przypadki zastosowania powyższej regulacji takie jak prowadzenie procesu przez stronę wygrywającą w sposób nielojalny np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowe dążenie do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów. (zob. post. SN z 20.12.1973 r., II CZ 210/73, L.). Przesłanek odstąpienia od obciążenia kosztami upatrywać można też w trudnej sytuacji życiowej, majątkowej, zdrowotnej, osobistej, która uniemożliwia pokrycie przez stronę kosztów procesu należnych przeciwnikowi, czy wreszcie oddalenie powództwa na podstawie art. 5 kc może uzasadniać nieobciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika (post. SN z 13.11.1973 r., II PZ 49/73, L.). Przyjmuje się nadto, iż okolicznością uzasadniającą sięgnięcie do art. 102 k.p.c. jest żądanie zapłaty kosztów procesu zgłoszone przez przeciwnika, który swym niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem wywołał proces i koszty połączone z prowadzeniem tego procesu (post. SN z 5.8.1981 r.).

W niniejszej sprawie jednak żadna ze szczególnych okoliczności nie zaistniała na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Pozwana swym zachowaniem w toku procesu ani sposobem obrony nie dała powodu do uznania, iż działanie te są nielojalne czy mogą zostać negatywnie ocenione. Również po stronie powodowa nie wystąpiły żadne szczególne okoliczności mogące uzasadnić odstąpienie od obciążenia go kosztami procesu. Natomiast okoliczność wstąpienia do procesu następcy prawnego już po wydaniu wyroku nie może stanowić samoistnej przesłanki do formułowania takich ocen. Strona wstąpiła w całokształt praw i obowiązków dotychczasowego powoda, w tym również w konsekwencje w zakresie kosztów niezasadnie wytoczonego powództwa. Podnoszone przez Starostę (...) okoliczności dotyczące braku wpływu na dotychczasowe czynności poprzednika prawnego oraz niezwłoczne cofnięcie środka zaskarżenia Sąd Rejonowy ocenił orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego, zaś ocena ta w żaden sposób nie przenosi się na postępowanie rozpoznawcze w pierwszej instancji.

Wobec tego należało uznać, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, zatem na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalić zażalenie jako bezzasadne.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego oparto o treść art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalono na podstawie zgodnie z §6 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 12 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.) na kwotę 150 złotych.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO P. Baranowska SSR del. A. Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. z (...) (...)